

Skötselplan för naturreservatet Bodaberg i Värnamo kommun

Syfte med områdesskyddet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla en naturlig och flerskiktad gammal bokskog med god tillgång på död ved
- bevara och utveckla en stor artrikedom av växter och djur knutna till gammal bokskog

Beskrivning av området

Administrativa data

Objektnamn	Bodaberg
Skyddsform	naturreservat
Beslut om Natura 2000	nej
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Värnamo
Socken	Dannäs
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets västdel (11)
Karta	fastighetskarta: 5D 5g, 5D 6g terrängkarta: 5D NO
Lägesbeskrivning	ca 3,5 km nordöst om Dannäs kyrka
Fastigheter	Boda 1:25, delar av Boda 1:9 och 1:10
Markägarkategorier	staten (Naturvårdsfonden) och enskild
Gräns	enligt bifogad karta, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län
Areal	15,6 ha

Markslag

Skogsmark	15,6 ha
-----------	---------

Naturtyper

Bokskog av ristyp	14,1 ha
Granplantering	1,5 ha

Natura 2000-habitat

Bokskog av fryle-typ (9110)	14,1 ha
-----------------------------	---------

Topografi, geologi och hydrologi m.m.

Området är kuperat med flera raviner där den största löper i sydöstlig – nordvästlig riktning i norra delen av reservatet. Hela området sluttar mot den lilla sjön Eklaviken. Reservatets lägsta punkt ligger ca 150 meter över havet och den högsta punkten ca 200 meter över havet.

Det finns flera små bäckar i området, dock håller ingen med vatten året runt. Den största bäcken rinner från ett alkärr i nordöst, genom ravinen och vidare mot sjön Norra Fyllen. Bodaberg ligger inom Lagans huvudavrinningsområde och Norra Fyllens delavrinningsområde.

Bodaberg ligger inom sydvästra gnejsområdet med grå och röd gnejs och eventuellt någon grönsten.

Historik och markanvändning

Bokskogen är betecknad som betesmark på laga skifteskartan från 1872. En smal zon närmast vägen, mot Eklaviken, är landvinningsmark efter en sjösänkning.

I södra delen av reservatet finns det ganska många små rösen. Det finns inga registrerade fornlämningar inom området.

Växt- och djurliv

Bodaberg är en bokskog av ristyp. Området är kuperat och stenbundet med berg i dagen. I den nordligaste delen finns en ravin. Bok är det dominerande trädslaget med inslag av gran, björk, klibbal och ek. Boken är senvuxen och träden är huvudsakligen klena. De grövsta bokarna återfinns i ravinen i norra delen. Graninslaget ökar norrut i reservatet och det finns även ett bestånd med planterad 30-årig gran. I fuktiga delar, främst i ett kärr i nordöst, växer det klibbal. Flera av alarna har utvecklat socklar. Det förekommer relativt rikligt med både stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier inom hela området. Andelen död ved ökade markant i samband med stormen 2005 då en stor andel av de äldre granarna i reservatets centrala delar blåste ner. Även björk och enstaka bokar blåste ner.

Bokskogen i Bodaberg hör till den näringsfattiga skogstypen och fältskiktet hyser främst triviala arter som kruståtel, harsyra och vårfryle. I ravinen växer dvärghäxört vilken kräver en lite näringsrikare miljö.

På bokstammar, lodytor och block växer många signalarter som fällmossa, porellor, trubbfjädermossa, platt fjädermossa, klippfrullania, blåsflikmossa, havstulpanlav och koralllav. I ravinen i norra delen, som har ett fuktigt lokalklimat, är mörk husmossa mycket vanligt förekommande. Två rödlistade arter har noterats, koralltaggsvamp (NT) och mindre hackspett (NT).

Det finns spår efter bökande vildsvin. Djurlivet är inte närmare undersökt i området.

Uppgifter om noterade förekomster av signalarter och rödlistade arter finns samlade i bilaga 2B.

Friluftsliv

Bodaberg är inte något välbesökt friluftsområde idag. Det finns inga leder eller andra anordningar för friluftslivet.

Dokumentation

Skogsvårdsstyrelsen, 2001-2003. *Nyckelbiotopsinventering Värnamo kommun.*

Mål och föreskrifter för skötsel av reservatet

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatsområdet är indelat i två skötselområden, se karta bilaga 2a.

Skötselområde 1 - Ravinen

Naturtyp: Bokskog av ristyp 0,7 ha

Natura 2000-habitat: Bokskog av fryle-typ (9110) 0,7 ha

Skötselområdet utgörs av bokskog med stort inslag av gammal och grov gran.

Bevarandemål¹

- Arealen äldre bokskog ska vara 0,7 ha. Skogen ska hysa en artrik flora, främst med avseende på mossor och lavar.
- Lövträdsandelen ska utgöra minst 50 % av virkesvolymen och mer än 40 % ska utgöras av bok.
- Det ska finnas minst 4 mulmträd eller hålträd i skötselområdet.
- Död ved ska förekomma med minst 30 m³/ha (lågor och torrträd, diameter > 10 cm).
- Det ska finnas tillräcklig föryngring av bok. Med tillräcklig menas så mycket att inslaget av bok inte förväntas minska i området.

Skötselåtgärder

- Vid behov röjs unggrannar bort.

¹ Bevarandemål anges för att mäta och följa upp den biologiska kvaliteten. Ett problem är att det i många fall saknas bra kunskapsunderlag för vad som är god biologisk kvalitet. Ny kunskap kan medföra att de uppsatta målnivåerna ändras. Avvikelse från uppsatta bevarandemål behöver inte resultera i omedelbara skötselåtgärder.

Skötselområde 2 - Bokskogen

Naturtyp:	Bokskog av ristyp	13,4 ha
	Granplantering	1,5 ha
Natura 2000-habitat:	Bokskog av fryle-typ (9110)	13,4 ha

Skötselområdet utgör större delen av reservatet. Bokskog dominerar med ett varierat inslag av gran, björk och klibbal. En stor andel av den äldre gran som fanns i skötselområdets centrala delar blåste ner i stormen 2005. I norra delen finns en 30-årig granplantering, *delområde 2a*.

Bevarandemål ¹

- Arealen äldre bokskog ska vara minst 13 ha. Skogen ska hysa en artrik flora, främst med avseende på mossor och lavar.
- Andelen lövträd ska utgöra minst 70 % av virkesvolymen varav minst 50 % ska utgöras av bok.
- Det ska finnas minst 5 mulmträd eller hålträd/ha.
- Död ved ska förekomma med minst 30 m³/ha (låg- och torrträd, diameter > 10 cm).
- Det ska finnas tillräcklig föryngring av bok. Med tillräcklig menas så mycket att inslaget av bok inte förväntas minska i området.

Skötselåtgärder

- Åtgärder ska göras för att minska andelen gran i området:
 - *Delområde 2a* är en 30-årig granplantering och där avverkas all gran senast 2015. Allt löv sparas. Eventuellt kan området behöva stängslas in för att undvika hårt betetryck på lövträd.
 - Vid behov röjs unggranar bort, gäller hela skötselområdet.

Friluftsliv och gränser**Bevarandemål**

- Naturreservatets gränser ska vara markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
- En parkering för 2 bilar ska finnas i reservatet.
- Den gamla brukningsväg som löper från parkeringsfickan och norrut ska fungera som "ingång" till reservatet. Åtminstone de första 100 metrarna av vägen ska vara framkomlig för besökare.
- En informationstavla som innehåller karta över området, information om reservatets naturvärden och reservatsföreskrifter för allmänheten ska finnas vid parkeringen.

Skötselåtgärder

- Reservatets gräns ska markeras med brickor i fält.
- En enkel parkeringsficka ska iordningställas utmed vägen i sydvästra delen, enligt karta bilaga 2a.
- Rövning och underhåll av strövstigen/brukningsvägen vid behov.
- En informationstavla ska iordningställas och placeras vid parkeringen, enligt karta bilaga 2a.

Dokumentation och uppföljning

Alla skötselåtgärder som utförs inom reservatet ska dokumenteras, skriftligt och med foto. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden.

En översiktlig kontroll av bevarandemålen ska ske i samband med den löpande tillsynen av reservatet.

En fördjupad uppföljning av naturvärden i reservatet och de uppsatta bevarandemålen ska ske. Bevarandemålen behöver kompletteras på artnivå.

Uppföljningen ska ske enligt metoder och tidplaner för gällande uppföljningsprogram, vilket för närvarande innebär att uppföljning ska ske inom ramen för de nationella Basinventerings- och Uppföljningsprojekten.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när tillsynen eller uppföljningen indikerar att behov finns.

Finansiering

Utmärkning av reservatet, iordningställande av parkeringsficka, underhåll av strövstig, informationstavla och skötselåtgärder bekostas av reservatsförvaltningen vid Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Bilagor

- 2a Skötselplankarta
- 2b Artlista